

Den pressede presse. En trussel imod journalister på arbejde.

I forbindelse med Københavns Kommunes ”Tænketank for internationalisering og erhvervsudvikling” den 24. maj i år udtalte overborgmester Ritt Bjerregaard, at Muhammed-krisen og rydningen af Ungdomshuset har skadet Københavns renommé som en attraktiv by at bosætte sig i. Begge begivenheder blev massivt dækket af pressen. Dog er det væsentligt at bemærke, at selve dækningen ikke entydigt kan fortolkes som henholdsvis negativ eller positiv.

Den danske regering mener, at Muhammed-krisen har vist Danmark som en stat, hvor demokratiets grundpiller ikke lader sig rukke. Andre mener, at krisen har skabt et billede af danskeren som intolerant, racistisk og stærkt nationalistisk. Der er altså tale om mindst to divergerende opfattelser. Ligeledes forholder det sig med rydningen af Ungdomshuset. På den ene side lykkedes det for husets brugere at få ørenlyd, et forhold, som de i høj grad har brugt til at ytre sig imod intolerance, racisme og nationalisme. På den anden side er indsatsen imod urostifterne blevet betegnet som en succes.

I forbindelse med Muhammed-krisen forsøgte flere parter – heriblandt en række diplomater – at komme i dialog med statsminister Anders Fogh Rasmussen. Dette blev af regeringen betegnet som pression, og det var med denne begrundelse, at statsministeren afviste de diplomatiske anmodninger. På samme vis med Ungdomshussagen: Allerede få dage efter rydningen af Ungdomshuset kom overborgmester Ritt Bjerregaard med en udtalelse om, at de unges voldelige adfærd har gjort enhver form for forhandling umulig. Derved gjorde hun voldsmændene til de eneste talsmænd i debatten, og selve volden til det centrale.

Pressen dækkede begivenhederne fra mange synsvinkler. Politikerne og de mest radikale talsmænd var blot nogle af dem som fik ørenlyd i denne forbindelse. Den proklamerede ’for og imod retorik’ blev nuanceret igennem pressen. Når chefpolitiinspektør Per Larsen fra Københavns Politi f.eks. udtaler til pressen, at fotos taget i forbindelse med rydningen af Ungdomshuset kan og vil blive brugt i politiets efterforskning, så bliver det fotojournalistiske arbejde for en nuanceret dækning kompromitteret (Per Larsen har senere beklaget udtalelsen). En stærkt udtalt paranoia breder sig iblandt dem, der har valgt at begå civil ulydighed for deres sag. De ser nu fotografernes og journalisterne arbejde som partiske i sagen. Det har avlet had og aggression over for journalisterne, og det har vanskeliggjort deres arbejde for et nuanceret billede af de forestående begivenheder.

Pressens tilstedeværelse ved rydningen af Ungdomshuset har været af væsentlig betydning for både politi og aktivister. På Ungdomshusets hjemmeside kaldes journalisterne for idioter. Man får det indtryk, at journalisterne er deres fjender. Dog er det uomtvisteligt, at ønsket om at komme i medierne har været en del af selve argumentationen for aktivisterne handlinger. Et eksempel: Dele af Ungdomshusets brugere og tilhængere begyndte at gøre opmærksom på deres indignation imod den forestående nedrivning igennem en lang række initiativer, der alle blev afholdt inden for lovens rammer. Argumentet for at ændre denne taktik har været, at de ikke blev hørt nok. De voldelige optøjer har forårsaget, at de i langt højere grad er blevet hørt. Men for og imod hvem var denne vold rettet? Var det et udtalt ønske om at skade den enkelte betjent og beskadige folks ejendom? Eller mente initiativtagerne derimod, at disse aktioner handlede om at blive synlige for andre end de direkte involverede? Hvis det sidste er tilfældet, så er pressens tilstedeværelse af vital betydning for demonstranterne selv. Hvis pressen skal holde sig væk, så er der ikke længere det bindeled, som skal etablere den ørenlyd, der har været intentionen og begrundelsen for selve konfrontationen.

Politiet har også forsøgt at presse fotojournalisterne til at deltage i domsfældelse af demonstranter. At kompromittere fotojournalisternes ret til at dække begivenheder, f.eks. ved at søge begæring om at få udleveret råmateriale, er yderst farligt. De aftaler, som journalister indimellem indgår med grupperinger for at kunne dække deres aktiviteter på tæt hold, grunder ofte på gensidig tillid. Hvis den form for overenskomst kan omstødes via retten, bliver journalistens mulighed for at formidle nuancerne i den slags konflikter forvansket. Kravet om at få udlevet materiale kan i værste fald afstedkomme en frygt for at deltage i lovlige demonstrationer, hvor sandsynligheden for uroligheder er til stede. Ligeledes kan truslen imod fotograferne på stedet afstedkomme et behov for at dække begivenhederne på afstand. Denne afstand kan i værste fald indskrænke den nuancerede dækning.

En række fotografer har mærket det stigende pres imod deres tilstedeværelse. Deres standpunkt kræver at de hverken er for eller imod nogen eller noget. Derfor får politiet formodentlig aldrig lov hjemmel til at få udleveret råmateriale imod en fotojournalists accept, og derfor vil pressen også vedblive med at dække politiets overgreb og aktivisters stenkast. Som neutral og kritisk iagttager og registrant kan journalisten og fotografen agere talerør for de mange stemmer, som på den ene eller anden måde forsøger at komme til orde.

Ritt Bjerregaards sammenstilling af Muhammed-krisen og rydningen af Ungdomshuset er i bedste fald et udsagn om at Københavns renommé som en fredelig by har fået lidt ridser i lakken. I værste fald kan udtalelsen forstås som et forsøg på en reduktion af begge hændelsers mangfoldige problematikker og virkninger. Den tætte dækning af begge sager har været med til at bringe denne reelle mangfoldighed frem.

Når den internationale presse interesserer sig for sager i Danmark, så er begivenhederne af så alvorlig en karakter, at behovet for nuancerne stiger. Ikke alle muslimer mener at pressens ret skal indskrænkes, og ikke alle Ungdomshussympatisører er tilhængere af vold og hærværk. Pressen skulle de gerne have lov til at dække disse forskellige synsvinkler uden at blive overfaldet eller tilråbt.

Denne aften handler om fotojournalisternes oplevelse i forbindelse med dækningen af urolighederne på Nørrebro og Christiania. En række fotojournalister vil fortælle om deres oplevelser i denne forbindelse.

Debatten finder sted
Den 26. juni. Kl.19.00
Fotografisk Center
Gl. Strand 48 1202 K.
33930996
www.photography.dk
info@photography.dk